

Gradani i časnici u dosad najvećem istraživanju o

CASNICI PRIZNALI

Dobre veze u stranci znače i više činove

● **Stanje u Oružanim snagama** Ispitani časnici i časnice smatraju da je borbena spremnost Hrvatske vojske slabija danas nego u vrijeme Domovinskog rata

Terensko istraživanje korištenjem metode usmene ankete provedeno je od listopada 2007. do lipnja 2009. godine

● ZAGREB

Borbena spremnost Oružanih snaga slabija je nego u Domovinskom ratu, za napredovanje u časničkoj karijeri potrebne su političke i stranačke veze, vojska nije depolitizirana. To su samo neka od mišljenja građana te časnika i časnica Oružanih snaga iznijetih u istraživanju koje su proveli Institut društvenih znanosti Ivo Pilar i Institut za istraživanje i razvoj obrambenih sustava Ministarstva obrane. Riječ je o projektu "Hrvatska vojska - hrvatsko društvo". Stavovi javnosti, časnika i časnica prema Oružanim snagama te hrvatskom nacionalnom identitetu i identitetu Hrvatske vojske istraživali su se pune tri godine. Ispred Oružanih snaga na projektu je radio zamjenik načelnika Glavnog stožera general Slavko Barić.

Analiza tiska

To je najveće istraživanje stavova javnosti i pripadnika Oružanih snaga prema Hrvatskoj vojsci od uspostave hrvatske države. Istraživanje je provedeno od listopada 2007. do lipnja 2009. godine.

U tom razdoblju terenskom usmenom anketom obuhvaćeno je 3420 građana iz 135 naselja; 596 časnika i časnica i 147 kadeta grupno je ispitivano, a potom su

anonimno ispunjavali upitnik. Uz to, organizirane su i fokus-grupe i ekspertne radionice te je analizirano pisanje hrvatskog tiska. Rezultati istraživanja objavljeni su 20. prosinca prošle godine. S obzirom na način ispitivanja i reprezentativni uzorak, autori istraživanja smatraju da su dobiveni rezultati potpuno relevantni i znanstveno respektabilni.

Oni pokazuju da građani i nadalje imaju pozitivan stav prema Oružanim snagama, te da su ponosni na svoju vojsku. Smatraju da je uloga vojske u obrani zemlje od prijetnji nacionalnoj sigurnosti jako važna. Podržavaju sudjelovanje Hrvatske vojske u međunarodnim operacijama održavanja mira te ukidanja službenog obveznog vojnog roka.

To je za Oružane snage i političko vodstvo države pozitivno.

Zabrinjavajuće je što većina građana i nadalje smatra da vojska nije depolitizirana, s čim se ne slažu ispitani časnici. Alarmantno je da i gra-

dani i časnici smatraju da je za napredovanje u časničkoj karijeri potrebna stranačka ili politička potpora. To smatra čak 78,8 posto ispitanih časnika!

Nad tim podatkom se sve relevantne političke strukture u državi itekako moraju zamisliti.

Obje kategorije ispitanika smatraju da su odnosi civilnih i vojnih vlasti zadovoljavajući, no za razliku od časnika građani smatraju da civilno društvo nije dovoljno uključeno u nadzor Oružanih snaga.

Najlošija slika

Reforma Oružanih snaga u istraživanju je dobila pozitivnu ocjenu te se smatra da je u odnosu na razdoblje Domovinskog rata vojska tehnički opremljenija, a njezini pripadnici obrazovaniji. No, časnici i časnice koji imaju nabolji uvid u stanje u vojsci smatraju da je borbena spremnost Hrvatske vojske slabija danas nego prije 16 godina u vrijeme Domovinskog rata, te da su vojnici danas manje domoljubni i spremni na žrtvu nego u vrijeme rata!

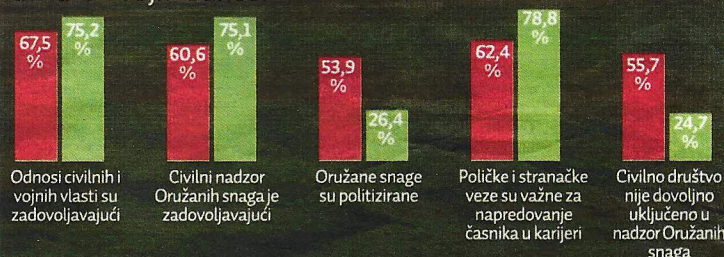
Najlošiju sliku o Oružanim snagama imaju ispitani članovi veteranskih udruga te Udruga obitelji poginulih, zatočenih i nestalih.

Oni provedene reforme unutar Oružanih snaga smatraju izrazito negativnim, a na pripadnike Oružanih snaga gledaju kao na plaćenike koji služe Amerikancima, dok je borbena spremnost države sve slabija. ● Krešimir Zabec

Veliki uzorak
Anketa je obuhvatila 3420 građana i 596 časnika i časnica

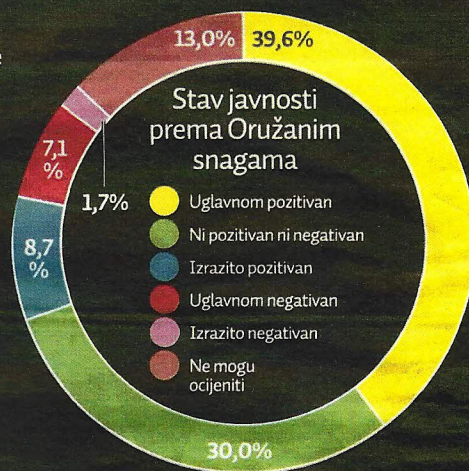
Pozitivan stav
Hrvatski građani i dalje su ponosni na vojnike svoje zemlje

Civilno - vojni odnosi

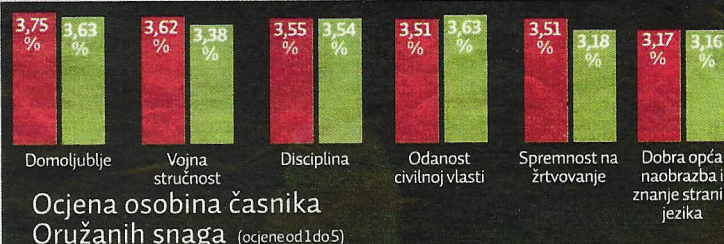
Ocjena povjerenja građana u Oružane snage u odnosu na druge institucije (ocjene od 1 do 4)

2,92	škola
2,86	Crkva
2,86	vojska
2,75	predsjednik RH
2,74	policija
2,6	radio
2,49	televizija
2,47	nevladine udruge
2,38	novine, tisak
2,27	Vlada RH
2,23	sindikati
2,11	Sabor
1,99	političke stranke
1,97	sudstvo (pravosuđni sustav)

26,5% ispitanih građana
8,9% ispitanih časnika

misli da bi pripadnici Oružanih snaga trebali mijenjati civilne radnike u slučaju štrajka

Hrvatskoj vojsci

ODGOVORI GRAĐANA ODGOVORI ČASNIKA

ne u Oružanim snagama

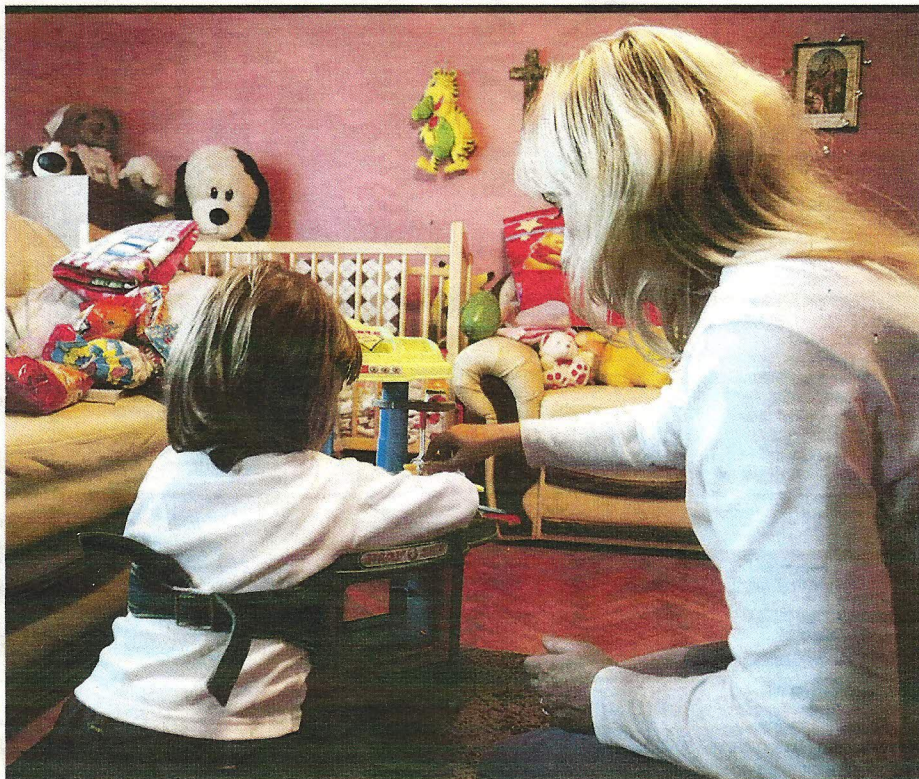

idanje služenja nog roka

44% ispitanih građana **46%** ispitanih časnika

podržava sudjelovanje u međunarodnim operacijama nametanja mira. Stavovi časnika, od kojih je zamjetan dio bio i u Afganistanu, podijeljeni su po tom pitanju

Nakon 78 dana u Domu probudila se u svom krevetiću

Najljepše Anino jutro: Baka, ti si stvarno tu!

● **Kod kuće za blagdane** Prema najnovijoj odluci suda, u svoj dom kod bake koja o njoj brine od rođenja, Ana se zauvijek vraća od 7. siječnja

Nadležni centar za socijalnu skrb tek je nakon dva i pol mjeseca shvatio kakvu su nepravdu i traumati priredili trogodišnjakinji

● ZAGREB

- Tu si... Baka, tu si! Ja sam stvarno doma - u nevjerici je na novogodišnje jutro šaptala mala Ana. Probudila se i, još snena, otrčala u kuhinju u kojoj je baka Ivana pila kavu.

- Nije vikala, nije se smijala ni veselila, samo je stajala na vratima i šaptala 'baka, tu si' dok su joj se ručice tresle. Meni su zasuzile oči, a ona mi se popela u krilo, zagrlila me i ponavljala 'stvarno si tu, stvarno si došla po mene' - priča baka Ivana.

Zagrlile se

Mala Ana, trogodišnja djevojčica, i njezina baka 78 dana su čekale da se zagrlje u svojem domu. Točno je toliko Ana provela u domu za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, iako ima svoj dom, svoju baku koja o njoj brine od rođenja, ljubav i toplinu kakvu svako dijete treba.

Ipak, baka Ivana morala je okrenuti sto telefona, angažirati odvjetnika, alarmirati javnost, pravobraniteljicu za

djecu, objaviti desetak novinskih članaka, privući posebnu pažnju Ureda predsjednika Ive Josipovića i potaknuti intervenciju Ministarstva socijalne skrbi da bi nadležni u centru za socijalnu skrb - nakon dva i pol mjeseca! - shvatili kakvu su nepravdu i traumati priredili jednoj trogodišnjakinji. No, ni sada se Ana nije trajno vratila baki, već samo privremeno, do kraja novogodišnjih blagdana. Prema najnovijoj odluci suda, baka bi djevojčicu 7. siječnja trebala vratiti natrag u dom.

- Nadam se iz sveg srca da se to neće dogoditi. Naša odvjetnica tražit će od suda da mi povjere dijete na skrb privremeno, do okončanja novog sudskog postupka i duboko vjerujem da će nam to odobriti, jer inače ne znam što ću. Budem li morala u petak odvesti Anu natrag u dom, puknut će joj srce, o sebi da ni ne govorim. Ja to neću moći učiniti... - govori baka Ivana, još se živo sjećajući 14. listopada kad je Anu ostavila na srepnicama dječjeg doma. Nikad, kaže, neće zaboraviti njezine urlike, suze i molbe da je odvede kući i stalno ponavljajuće pitanja "baka, zašto me više nećeš?". Gotovo svakog dana baka Ivana posjećivala je svoju unučicu i svaku večer morala objašnjavati zašto je ne može odvesti doma.

uoči djevojčičinog trećeg rođendana, sud nije na to prisilio, oduzeto je pravo da žive s djetetom, jer su ga zlostavljali i zane-marivali. No, nadležni centar nije nakon toga sudu predložio da dijete povjeri baki, nego da ga smjesti u - dom. Iz samo njima poznatih razloga, nisu uopće sud obavijestili da dijete ima baku koja o njemu brine od rođenja i koja svim srcem želi to i dalje činiti.

Još nema ročišta

Tek nakon bakine upornosti, Ministarstvo je provelo inspekcijski nadzor i naredilo centru da preispita svoj prijedlog. Centar je dan prije Badnjaka predložio sudu da povjeri dijete baki.

- Ročište još nije zakazano, ali vjerujem da će biti hitno. Sve stručne službe - klinika za zaštitu djece, dom i centar za socijalnu skrb - smatraju da dijete treba nastaviti živjeti sa mnom. Zato molim sud da me ne tjera da Anu vraćam u dom, nego da nam dozvolje da budemo zajedno dok ne donesu konačnu odluku - moli baka Ivana. ● K. Turčin

Sud nisu obavijestili

Baka to nije mogla objasniti ni njoj ni sebi. Naime, Aninoj mami, 21-godišnjoj djevojci oboljeloj od shizofrenije, i ocu, 42-godišnjaku koji nije želio priznati dijete dok ga,